

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากผลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดการออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน ตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาอัตลักษณ์ผาเสวย เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและนำข้อมูลมาออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ให้กลายเป็นที่รู้จัก พร้อมทั้งเสนอแนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม และนำไปสู่การสร้างจุดขายการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทางผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดอัตลักษณ์
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่
4. สังเคราะห์ข้อมูลเปลี่ยนแนวคิดให้เป็นงานทางสถาปัตยกรรม
5. เสนอแนะแนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่
6. เสนอแนะแนวทางการเสนอของบประมาณโครงการ
7. แบบสรุปความพึงพอใจเรื่องการกำหนดอัตลักษณ์ผาเสวย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นชาวบ้านที่อาศัยในตำบล ผาเสวย มีทั้งหมด 11 หมู่ จำนวนหมู่ละ 4 คน โดยแยกเป็นอาชีพ ข้าราชการ, ค้าขาย, อาชีพทำนาและนักศึกษา รวมจำนวน 44 คน และผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 2 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล วัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 1 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในตำบลจำนวน 22 คน โดยแยกเป็นกำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 10 คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 72 คน และได้นำผลมาแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	38	52.78
2. หญิง	34	47.22
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวนเท่ากับ 38 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 52.78 และมีเพศหญิงจำนวนเท่ากับ 34 คน หรือคิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 47.22

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. 21 - 30 ปี	15	20.83
2. 30 - 40 ปี	12	16.67
3. 40 - 50 ปี	30	41.67
4. 51 ปีขึ้นไป	15	20.83
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ตั้งแต่ 40 - 50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 41.67 ลำดับรองลงมาคืออายุ ตั้งแต่ 21 - 30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 20.83 และ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และน้อยที่สุดมีอายุตั้งแต่ 30-40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 16.67

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	46	63.89
2. ปริญญาตรี	22	30.56

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3. ปริญญาโท	4	5.56
4. ปริญญาเอก	0	0
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 63.89 ลำดับรองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวนเท่ากับ 22 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 30.56 และที่น้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวนเท่ากับ 4 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 5.56

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 5 ปี	24	33.33
2. ตั้งแต่ 6-10 ปี	24	33.33
3. ตั้งแต่ 11-15 ปี	8	11.11
4. ตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป	16	22.22
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวนเท่ากับ 24 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 33.33 และมีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 33.33 ลำดับรองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากับ 16 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 22.22 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 11-15 ปี มีจำนวนเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 11.11

4.2 ผลการวิเคราะห์การกำหนดอัตลักษณ์

ซึ่งที่มาจาก การสำรวจความคิดเห็นของชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมเป็นผู้กำหนด การพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน เพื่อค้นหาจุดเด่นที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ และสินค้าหนึ่งตำบล-หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของจุดเด่นที่มีอยู่ในชุมชนผาเสวย

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผาเสวย	48	66.67
2. น้ำตกแก้งกะอาม	13	18.06
3. ชุมชนภูไท	6	8.33
4. ตลาดผลไม้ตามฤดูกาล	1	1.39
5. ดอนปู่ตา	1	1.39
6. ปักลายผ้า	1	1.39
7. บุญพะเหวด	1	1.39
8. ไค้กกกแต่้	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า จุดเด่นที่มีในชุมชนผาเสวย อันดับหนึ่งคือ ผาเสวย มีจำนวนเท่ากับ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 อันดับสองคือ น้ำตกแก้งกะอาม มีจำนวนเท่ากับ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 และอันดับสามคือ ชุมชนภูไท มีจำนวนเท่ากับ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของงานประเพณีประจำท้องถิ่นที่ยังคงมีอยู่

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุญพะเหวด	52	72.22
2. บุญข้าวจี	8	11.11
3. บุญกองข้าว	2	2.78
4. ประเพณีสงกรานต์	2	2.78
5. ประเพณีรดน้ำดำหัว	2	2.78
6. บุญผ้าป่า	1	1.39
7. งานบุญปีใหม่	2	2.78
8. งานบุญเดือนสาม	1	1.39
9. บุญกฐิน	1	1.39
10. บุญเบิกบ้าน	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า งานประเพณีประจำท้องถิ่นที่ยังคงมีอยู่ อันดับหนึ่งคือ บุญผะเหวด มีจำนวนเท่ากับ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 อันดับสองคือ บุญข้าวจี มีจำนวนเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และอันดับสามคือ บุญกองข้าว มีจำนวนเท่ากับ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78

ตารางที่ 4.7

วัฒนธรรมความเชื่อในชุมชนผาเสวย

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานเลี้ยงปู่ตา	54	75.00
2. บุญเดือนสี่	4	5.56
3. รำผีฟ้า	9	12.50
4. พระพุทธศาสนา	3	4.17
5. สูดชำระบ้าน	1	1.39
6. รูปปั้นหลวงปู่สังข์	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า วัฒนธรรมความเชื่อในชุมชนผาเสวย อันดับหนึ่งคือ งานเลี้ยงปู่ตา มีจำนวนเท่ากับ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 อันดับสองคือ รำผีฟ้า มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอันดับสามคือ เดือนสี่ มีจำนวนเท่ากับ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 4.8

ร้อยละของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ภูมิใจมากที่สุด

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. เครื่องจักรสานไม้ไผ่	2	2.78
2. ไม้กวาดดอกหญ้า	39	54.17
3. เหน็ดฟาง	6	8.33
4. ผักหวานป่า	2	2.78
5. กระจับข้าวสานจากไม้ไผ่	8	11.11
6. ผ้าไหม	1	1.39
7. เย็บปักเสื้อ	1	1.39
8. ผ้าทอมือพื้นเมือง	9	12.50
9. หน่อไม้อัดถุง	3	4.17
10. กระจับข้าวสานจากพลาสติก	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ภูมิใจมากที่สุด อันดับหนึ่งคือ ไม้กวาดดอกหญ้า มีจำนวนเท่ากับ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 อันดับสองคือ ผ้าทอมือพื้นเมือง มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอันดับสามคือ กระจับปี่ข้าวสานจากไม้ไผ่ มีจำนวนเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 4.9

โบราณสถาน วัด สถาปัตยกรรมที่สำคัญต่อการออกแบบอัตลักษณ์

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปหล่อพระอาจารย์แดง	2	2.78
2. รอยพระบาทแรกของในหลวง รัชกาลที่ 9	9	12.50
3. วัดโพธิ์ศรีแสงสว่าง	3	4.17
4. สิมกลางน้ำ	1	1.39
5. วัดภูนาขาม	12	16.67
6. วัดสังวราราม	31	43.06
7. วัดอรุณพทุมทอง	3	4.17
8. วัดป่าอุดมเขตนารักษ์	1	1.39
9. วัดบ้านภูเงิน	7	9.72
10. วัดป่ารวมใจหนองแสงน้อย	1	1.39
11. วัดสำนักสงฆ์ร่วมใจ	1	1.39
12. วัดสีมามังคลารา	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โบราณสถาน วัด สถาปัตยกรรมที่สำคัญ อันดับหนึ่งคือวัดสังวราราม มีจำนวนเท่ากับ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.06 อันดับสองคือ วัดภูนาขาม มีจำนวนเท่ากับ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอันดับสามคือ รอยพระบาทแรกของในหลวง รัชกาลที่ 9 มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตารางที่ 4.10

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับอาหารที่มีผลต่อการออกแบบอัตลักษณ์

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. อี้อย่างรมควัน	3	4.17
2. หน่อไม้ดองอัดถุง	30	41.67
3. แกงหวาย	11	15.28
4. ข้าวต้มมัด	1	1.39
5. ข้าวเกรียบ	1	1.39
6. หมกหน่อไม้	1	1.39
7. ผักหวานป่า	6	8.33
8. แกงหน่อไม้	5	6.94
9. ก้อยไข่มดแดง	3	4.17
10. ข้าวหลาม	1	1.39
11. ส้มตำ	1	1.39
12. ข้าวจี๋	1	1.39
13. ของป่าบนภูพาน	5	6.94
14. เห็ดฟาง	3	4.17
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับอาหารสำคัญ อันดับหนึ่งคือ หน่อไม้ดองอัดถุง มีจำนวนเท่ากับ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 อันดับสองคือ แกงหวาย มีจำนวนเท่ากับ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.28 และอันดับสามคือ ผักหวานป่า มีจำนวนเท่ากับ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 4.11

การรักษาแพथย์พื้นบ้านโดยใช้ยาสมุนไพรที่มีผลต่อการออกแบบอัตลักษณ์

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. สมุนไพรลูกประคบ	32	44.44
2. ว่านหางจระเข้	5	6.94
3. ใบมะขาม	2	2.78

(ต่อ)

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
4. สมุนไพรจากเทือกเขาภูพาน	5	6.94
5. ขมิ้น	8	11.11
6. ตะไคร้	2	2.78
7. ใบบัวบก	1	1.39
8. ชิง	1	1.39
9. ฟ้าทะลายโจร	3	4.17
10. ใบมะรุม	1	1.39
11. รากไม้	4	5.56
12. ต้มเปลือกแค	1	1.39
13. น้ำย่านาง	1	1.39
14. ยาหม้อรักษาโรค	6	8.33
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การรักษาแพทย์พื้นบ้านโดยใช้ยาสมุนไพร อันดับหนึ่งคือ สมุนไพร ลูกประคบ มีจำนวนเท่ากับ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 อันดับสองคือ ขมิ้น มีจำนวนเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และอันดับสามคือ ยาหม้อรักษาโรค มีจำนวนเท่ากับ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 4.12

การประกอบอาชีพของคนในชุมชนผาเสวยที่มีผลต่อการออกแบบอัตลักษณ์

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำนา	64	88.89
2. ค้าขาย	2	2.78
3. หาของป่า	2	2.78
4. ปลุกข้าวโพด	1	1.39
5. สวนยางพารา	1	1.39
6. ปลุกเห็ดฟาง	2	2.78
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ชุมชนผาเสวยประกอบอาชีพใดมากที่สุด อันดับหนึ่งคือ ทำนา มีจำนวนเท่ากับ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 อันดับสองคือ ค้าขาย มีจำนวนเท่ากับ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78 และอันดับสามคือ ปลูกข้าวโพด มีจำนวนเท่ากับ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.39

4.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่

โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน และสร้างการรับรู้ให้เกิดกับนักท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับการรับรู้อัตลักษณ์ผาเสวย โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากประชากรชุมชนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.13

การรับทราบเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จมาแวะเสวยพระกระยาหาร ที่ผาเสวย

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทราบ	67	93.06
2. ไม่ทราบ	5	6.94
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ชาวชุมชนผาเสวยส่วนใหญ่ทราบว่าในปี พ.ศ.2497 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จมาจากจังหวัดสกลนครได้มาแวะเสวยพระกระยาหาร ที่ผาอันสวยงามแห่งนี้ มีจำนวนเท่ากับ 67 คน คิดเป็นร้อยละ 93.06

ตารางที่ 4.14

กิจกรรมในชุมชนผาเสวยที่มีการจัดร่วมกัน

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. กีฬาตำบล	41	56.94
2. เลี้ยงผีปู่ตา	8	11.11
3. บุญกองข้าวคุณลาน	2	2.78
4. งานตามรอยพระบาท 60 ปีที่ผาเสวย	9	12.50

(ต่อ)

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
5. ปลุกป่าชุมชน	2	2.78
6. งานสงกรานต์	7	9.72
7. งานทำความสะอาดหมู่บ้าน	1	1.39
8. กิจกรรมทำบุญทางพระพุทธศาสนา	2	2.78
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ชุมชนผาเสวย มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน อันดับหนึ่งคือ กีฬาตำบล มีจำนวนเท่ากับ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 56.94 อันดับสองคือ งานตามรอยพระบาท 60 ปีที่ผาเสวย มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอันดับสามคือ เลี้ยงผีปู่ตา มีจำนวนเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 4.15

ช่องทางที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การประชุมกลุ่มหมู่บ้าน	24	33.33
2. การประชาสัมพันธ์ตามบ้าน	44	61.11
3. วิหุชุมชน	4	5.56
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน อันดับหนึ่งคือ การประชาสัมพันธ์ตามบ้าน มีจำนวนเท่ากับ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 อันดับสองคือ การประชุมกลุ่มหมู่บ้าน มีจำนวนเท่ากับ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และอันดับสามคือ วิหุชุมชน มีจำนวนเท่ากับ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 4.16

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของชุมชนผาเสวย

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การขาดความร่วมมือของชุมชน	35	48.61
2. กรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดิน	5	6.94

(ต่อ)

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
3. การไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ	29	40.28
4. สถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในเขตอุทยาน	3	4.17
5. กรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดิน	0	0.00
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของชุมชนผาเสวย อันดับหนึ่งคือ การขาดความร่วมมือของชุมชน มีจำนวนเท่ากับ 35 คน คิดเป็นร้อยละ 48.61 อันดับสองคือ การไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ มีจำนวนเท่ากับ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 40.28 และอันดับสามคือ กรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดิน มีจำนวนเท่ากับ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.94

ตารางที่ 4.17

สิ่งสำคัญด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้ชุมชนน่าอยู่

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดและควบคุมสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่	15	20.83
2. การมีกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆเชื่อมโยงวิถีชีวิต	9	12.50
3. ชุมชนเข้มแข็งช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	45	62.50
4. การสร้างระบบเศรษฐกิจให้หลากหลาย	3	4.17
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สิ่งสำคัญด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้ชุมชนน่าอยู่ อันดับหนึ่งคือ ชุมชนเข้มแข็งช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีจำนวนเท่ากับ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 อันดับสองคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดและควบคุม สภาพแวดล้อมให้น่าอยู่มีจำนวนเท่ากับ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และอันดับสามคือ การมีกิจกรรมร่วมกันบ่อย ๆเชื่อมโยงวิถีชีวิต มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตารางที่ 4.18

อัตลักษณ์ของชุมชนผาเสวยที่สามารถจดจำได้ง่าย

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำนานเรื่องเล่าผาเสวย	39	54.17
2. ประเพณี วัฒนธรรม	18	25.00
3. ประวัติศาสตร์รับเสด็จพระเจ้าอยู่หัว ร.9	3	4.17
4. ตลาดนัดชุมชน	9	12.50
5. สถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้าง	2	2.78
6. จุดชมวิว ผาเสวย	1	1.39
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อัตลักษณ์ของชุมชนผาเสวย ที่จะจดจำง่าย อันดับหนึ่งคือ ตำนานเรื่องเล่าผาเสวย มีจำนวนเท่ากับ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 อันดับสองคือ ประเพณี วัฒนธรรม มีจำนวนเท่ากับ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และอันดับสามคือ ตลาดนัดชุมชน มีจำนวนเท่ากับ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตารางที่ 4.19

สื่อที่มีศักยภาพในการนำมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อบุคคล	23	31.94
2. สื่ออินเทอร์เน็ต	21	29.17
3. สื่อมวลชน	26	36.11
4. สื่อเฉพาะกิจ	2	2.78
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า สื่อแบบใดมีศักยภาพในการนำมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มากที่สุด อันดับหนึ่งคือ สื่อมวลชน มีจำนวนเท่ากับ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 อันดับสองคือ สื่อบุคคลมีจำนวนเท่ากับ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.94 และอันดับสามคือ สื่ออินเทอร์เน็ต มีจำนวนเท่ากับ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17

4.4 สังเคราะห์ข้อมูลเปลี่ยนแนวคิดให้เป็นงานทางสถาปัตยกรรม

รวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบและสังเคราะห์ข้อมูล เปลี่ยนแนวคิดให้เป็นงานทางสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ พร้อมตรวจสอบทัศนคติผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการสำรวจความพึงพอใจของแบบทางสถาปัตยกรรม เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้อง และให้เกิดการยอมรับรูปแบบอัตลักษณ์ โดยการสัมภาษณ์โดยการสุ่มแบบเจาะจง

โดยนำข้อมูลมาเป็นแนวคิดในการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้กลายเป็นที่รู้จัก โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ (ภราเดช พยัควิเชียร, 2525) องค์ประกอบสำคัญที่นำมาเป็นเครื่องชี้วัดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมี 4 ประการ คือ

1. ปัจจัยหัวใจหลักของการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ความสะดวกและน้ำตกแก่งกะฮาม ซึ่งเป็นปัจจัยทางธรรมชาติ ออกแบบต้องรักษาคงสภาพดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุดให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาดมีลักษณะเฉพาะถิ่น ส่วนวัดสังวรารามและรอยพระบาทแรกของในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นปัจจัยด้านประวัติศาสตร์และศาสนา ต้องสะท้อนอดีตกาลที่ทรงคุณค่า ซึ่งมีเรื่องราวสามารถศึกษาได้ และปัจจัยด้านกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ การออกแบบสิ่งก่อสร้าง ต้องกลมกลืนกับธรรมชาติแวดล้อมและวัฒนธรรมพื้นบ้าน ไม่เป็นสิ่งแปลกปลอมเข้าไป โดยการออกแบบสิ่งก่อสร้างที่ทางเดินนั้นจะต้องคำนึงถึงคนพิการที่ต้องการท่องเที่ยวด้วย

2. ปัจจัยประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิประเทศอันเป็นเอกลักษณ์ แนวคิดการออกแบบควรหลีกเลี่ยงการตัดต้นไม้ ตัดเฉพาะที่ขัดบังทัศนียภาพและทิศทางลม ออกแบบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชนภูไทผาเสวย

3. ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักเดินทาง การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ห้องสุขา เป็นต้น ต้องคำนึงถึงการกำจัดขยะและน้ำเสีย ห้องสุขาต้องสะอาด มีที่ขายของฝากสินค้าหนึ่งตำบล-หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของชุมชนผาเสวย คือ ไม้กวาดดอกหญ้า ผ้าทอมือพื้นเมือง เครื่องสานสานจากไม้ไผ่ และของป่าจากเทือกเขาภูพาน

4. ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม ออกแบบให้การเดินทางเข้าชมที่สะดวก ทางเดินในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่เปราะบาง ควรทำทางเดิน (Board Walk) นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินป้ายสื่อความหมายควรออกแบบให้ใช้ได้ทนทาน และด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย จากอุบัติเหตุ และจากธรรมชาติ (บริเวณใกล้หน้าผา

จากผลการสำรวจสามารถสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอแนวคิดในการออกแบบ (Conceptual Design) ดังแสดงในภาพ 4.1-4.10